

Integracja monetarna. Wyzwania dla Polski Jakub Borowski

Przystąpienie do Unii Europejskiej (UE) otworzyło Polsce drogę do przyjęcia wspólnej europejskiej waluty — euro. Zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską, po uzyskaniu członkostwa w UE Polska stała się członkiem Unii Gospodarczej i Walutowej (UGiW) z tzw. derogacją. Status kraju członkowskiego UGiW z derogacją oznacza, że formalnie Polska zobowiązana jest do przyjęcia euro, choć termin wprowadzenia wspólnej waluty nie jest określony.

Perspektywa wprowadzenia euro wywołała w Polsce debatę na temat korzyści i kosztów związanych z przyjęciem wspólnej waluty. Z jednej strony, integracja monetarna, rozumiana jako rezygnacja z waluty krajowej i przystąpienie do obszaru wspólnej waluty, niesie ze sobą istotne konsekwencje dla możliwości prowadzenia niezależnej polityki gospodarczej w krajach uczestniczących we wspólnym obszarze walutowym. Konsekwencją zastąpienia waluty krajowej walutą unii monetarnej jest rezygnacja z możliwości prowadzenia niezależnej polityki monetarnej i przejęcie kompetencji w tym zakresie przez ponadnarodową instytucję, realizującą politykę pieniężną dostosowaną do sytuacji gospodarczej w całym obszarze unii walutowej.

Z drugiej strony, przyjęcie wspólnej waluty umożliwia osiągnięcie długofalowych korzyści w postaci przyspieszenia wzrostu gospodarczego i procesu realnej konwergencji, rozumianego jako zmniejszanie występujących między krajami różnic w poziomie PKB *per capita*.

Książka jest próbą oceny bilansu kosztów i korzyści związanych z przystąpieniem Polski do strefy euro. [Dr Jakub Borowski](#) uwzględnił koszt rezygnacji z prowadzenia przez Polskę niezależnej polityki pieniężnej oraz korzyści z przyjęcia wspólnej waluty.

SPIS TREŚCI

Podziękowania autora

Wstęp

Rozdział 1. Koszty integracji monetarnej

- 1.1. Unia monetarna a możliwość prowadzenia niezależnej polityki makroekonomicznej
- 1.2. Wstrząs asymetryczny i mechanizmy dostosowawcze
 - 1.2.1. Swobodny przepływ siły roboczej
 - 1.2.2. Zmiany cen i płac
 - 1.2.3. Mechanizm kursowy
 - 1.2.4. Stabilizatory fiskalne
- 1.3. Rozszerzona typologia wstrząsów asymetrycznych
- 1.4. Podatność gospodarki na wstrząsy asymetryczne
- 1.5. Skuteczność płynnego kursu walutowego w łagodzeniu wstrząsów gospodarczych
- 1.6. Ryzyko wystąpienia bąbla spekulacyjnego i destabilizacji systemu finansowego
- 1.7. Ryzyko zmniejszenia dyscypliny fiskalnej i kryzysu finansów publicznych

Rozdział 2. Korzyści z integracji monetarnej

- 2.1. Eliminacja kosztów transakcyjnych
- 2.2. Obniżenie stóp procentowych i wzrost inwestycji
- 2.3. Wzrost wymiany handlowej
 - 2.3.1. Wpływ ryzyka kursowego na handel zagraniczny
 - 2.3.2. Wpływ przyjęcia wspólnej waluty na handel zagraniczny
- 2.4. Wpływ przyjęcia wspólnej waluty na napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich
- 2.5. Pozostałe korzyści z integracji monetarnej

Rozdział 3. Koszty przystąpienia Polski do strefy euro

- 3.1. Dostosowania w sferze rynku pracy
 - 3.1.1. Mobilność siły roboczej
 - 3.1.2. Elastyczność płac
- 3.2. Krajowe stabilizatory fiskalne
- 3.3. Synchronizacja cykli koniunkturalnych
- 3.4. Trwałość cyklicznej zbieżności
- 3.5. System płynnego kursu walutowego w Polsce jako potencjalne źródło wstrząsów
- 3.6. Ryzyko wystąpienia bąbla spekulacyjnego na rynku nieruchomości
- 3.7. Ryzyko trwałego rozluźnienia dyscypliny fiskalnej
- 3.8. Podsumowanie

Rozdział 4. Korzyści z przystąpienia Polski do strefy euro

- 4.1. Eliminacja kosztów transakcyjnych
- 4.2. Obniżenie stóp procentowych
- 4.3. Wpływ wprowadzenia euro na handel zagraniczny
- 4.4. Wpływ wprowadzenia euro na PKB w Polsce
- 4.5. Przypadek Portugalii
- 4.6. Podsumowanie

Rozdział 5. Zagrożenia związane z uczestnictwem w ERM2

- 5.1. Główne czynniki ryzyka związanego z uczestnictwem w ERM2
- 5.2. ERM2 jako droga jednokierunkowa
- 5.3. Skuteczność interwencji walutowych w ERM2
- 5.4. Wybór terminu akcesji do ERM2
- 5.5. Znaczenie trwałego spełnienia kryterium inflacyjnego
- 5.6. Konsensus polityczny wokół akcesji do strefy euro
- 5.7. Podsumowanie

Rozdział 6. Bilans korzyści i kosztów przystąpienia Polski do strefy euro

- 6.1. Bilans korzyści i kosztów integracji monetarnej
- 6.2. Endogeniczność kryteriów optymalnego obszaru walutowego a korzyści netto z członkostwa Polski w strefie euro
- 6.3. Podsumowanie

Literatura